

Právo životního prostředí
8. semestr

Níže uvedený výběr otázek a příkladů je zaváděn na podzim 2006 do ISu – Dokumenty PŽP II po dohodě se studenty ze seminárních skupin PŽP II vedených I.Průchovou s cílem umožnit studentům v rámci přípravy na zkoušku z PŽP procvičení vybraných problémů z obecné části PŽP (jarní semestr).
prosinec 2006 Ivana Průchová

1.

Organizační záležitosti

Právo životního prostředí- pojem,předmět,prameny

2.

Ústavní základy práva životního prostředí

Právo na příznivé životní prostředí

Právo na informace o životním prostředí

Výkon práv a jejich omezení v zájmu ochrany životního prostředí

Subjekty práva životního prostředí

3.

Organizační zajištění ochrany životního prostředí

Prevence v právu životního prostředí

Integrovaný záchranný systém

4.

Posuzování vlivů koncepcí, záměrů, činností a technologií (SEA a EIA) na životní prostředí

Ochrana ŽP v územním plánování, další prostředky řešení střetů zájmů v území a ochrana životního prostředí

Integrované povolování

5.

Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí

Poskytování informací o životním prostředí

6.

Odpovědnost v právu životního prostředí

Ekonomické nástroje ochrany životního prostředí

Seminář č. 1

Právo životního prostředí – pojem, předmět, prameny

1. Charakterizujte vývoj právní úpravy na úseku ochrany životního prostředí.

2. Vymezte pojem a předmět práva životního prostředí.

3. Zabývejte se systémem práva životního prostředí.

4. Vymezte vztah obecné a zvláštní části práva životního prostředí.

5. Uveďte základní prameny práva životního prostředí.

6. Uveďte základní principy práva životního prostředí a jejich význam pro aplikaci a interpretaci právních norem.

7. Vymezte postavení práva životního prostředí v systému čs. práva.

Seminář č. 2

Ústavní základy práva životního prostředí

Právo na příznivé životní prostředí

Právo na informace o životním prostředí

Výkon práv a jejich omezení v zájmu ochrany životního prostředí

1. Uveďte, která ustanovení Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod se přímo případně nepřímo dotýkají ochrany životního prostředí. Uveďte, jaký je váš názor na jejich obsah.
  2. Uveďte, co rozumíte pojmem „příznivé životní prostředí“ případně „nepříznivé životní prostředí“.
  3. Uveďte, jak se lze v podmínkách čs. právního řádu dovolat práva na příznivé životní prostředí.
  4. Uveďte, jak je v čs. právní úpravě řešeno právo na informace o stavu životního prostředí a vyjmenujte základní prostředky, jimiž se ho lze dovolat.
  5. Za jakých podmínek je podle vašeho názoru možno omezit vlastnické právo z důvodu ochrany životního prostředí? Je možno z důvodu ochrany životního prostředí omezit i výkon dalších práv, pokud ano, za splnění jakých podmínek a jakým způsobem.
  6. Soudní ochrana ve věcech životního prostředí
    - a) obecné soudnictví
    - b) správní soudnictví
    - c) ústavní soudnictví
- Zhodnoťte platnou právní úpravu a uveďte úvahy de lege ferenda.

Příklady:

1.

V denním tisku se objevila zpráva, že ve městě P. podala matka pětiletého dítěte, u kterého se projevuje astma a alergie, k okresnímu soudu žalobu, v níž se domáhá přiznání práva na příznivé životní prostředí.

  - a) Posuďte šance na úspěch takové žaloby.
  - b) Analyzujte současnou právní úpravu z hlediska zajištění práva na příznivé životní prostředí.

2.

Orgán státní správy lesů rozhodl, že o omezení hospodaření vlastníka hospodářského lesa.

  - a) Uveďte, na základě kterého ustanovení čs. pr. řádu je k tomu orgán státní správy oprávněn.
  - b) Zabývejte se ústavně právní rovinou omezení hospodaření v lese na základě rozhodnutí orgánu veřejné správy.
  - c) Uveďte, zda má vlastník právo na náhradu újmy za omezení hospodaření v lese.
  - d) Uveďte, kdo bude rozhodovat o náhradě případné újmy.

3.

Vlastník lesa nacházejícího se v k.ú. X se dozvídá, že jeho les byl vyhlášen za les zvláštního určení, a to z důvodu půdoochranného, vodoochranného a klimatického.

  - a) Uveďte, jaké právní důsledky pro vlastníka z této skutečnosti vyplývají s ohledem na výkon vlastnického práva, konkrétně na způsob hospodaření v lese.
  - b) Uveďte, zda eventuální zákonná omezení výkonu jeho práv mají v podmínkách čs. právní úpravy ústavně právní základ.
  - c) Zabývejte se majetkovou kompenzací za případné omezení výkonu práv vlastníka.

- 4.

Orgán ochrany přírody se vás dotazuje, zda je oprávněn stanovit právnické osobě podmínky pro výkon její činnosti, která by podle jeho názoru mohla způsobit nedovolenou změnu zvláště chráněné části přírody.

a) Uveďte, zda je k takovému postupu orgán ochrany oprávněn, a to s odkazem na platnou právní úpravu.

b) Současně se zabývejte kompenzacemi za případné omezení.

5.

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu rozhodl proti vůli vlastníka pozemku z důvodu ochrany životního prostředí změně orné půdy na trvalý travní porost.

a) Uveďte, zda je taková změna rozhodnutí možné.

b) Zabývejte se majetkovými kompenzacemi.

4.

II. Zákon o životním prostředí

1. Uveďte, co je předmětem úpravy zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o životním prostředí“). Uveďte, jaký je váš názor na postavení a význam tohoto zákona ve vztahu k ostatním pramenům práva životního prostředí.

2. Zabývejte se základními pojmy, které zákon vymezuje.

3. Vyjmenujte zásady ochrany životního prostředí, které vymezuje zákon o životním prostředí a zabývejte se jejich významem pro aplikační praxi. Uveďte na příkladech právní prostředky, které slouží k jejich realizaci.

4. Uveďte, jaké základní povinnosti ve vztahu k ochraně životního prostředí ukládá zákon o životním prostředí.

4. Uveďte, jakým způsobem je v zákoně řešena právní odpovědnost za porušování povinností na úseku ochrany životního prostředí.

5. Uveďte, jakým způsobem zákon o životním prostředí upravuje ekonomické nástroje ochrany životního prostředí.

6. pro případ legislativního záměru o zpracování nově koncipovaného zákona o životním prostředí se pokuste formulovat své náměty a doporučení, a to zejména co do jeho systematiky

III.

Institucionální zabezpečení ochrany životního prostředí

1. Uveďte, které ústřední orgány státní správy zabezpečují ochranu životního prostředí a v jakých oblastech. Vymezte jejich vzájemný vztah.

2. Uveďte kompetence Ministerstva životního prostředí.

3. Uveďte, který orgán vykonává funkci orgánu vrchního státního dozoru ve věcech ochrany životního prostředí.

4. Zabývejte se úkoly a postavením České inspekce životního prostředí.

5. Charakterizujte postavení tzv. stráží. Uveďte, na kterých úsecích ochrany životního prostředí se uplatňují.

6. Uveďte, jak se na ochraně životního prostředí podílejí obce.

7. Uveďte, jak se na ochraně životního prostředí podílejí kraje.

8. Uveďte, jakou roli hraje na úseku ochrany životního prostředí veřejný ochránce práv.
9. Vymezte formy činnosti orgánů veřejné správy při ochraně životního prostředí.
10. Uveďte, jakými formami se na ochraně životního prostředí může podílet veřejnost.

Příklady.

1.

Ve volné krajině se na pozemcích ve vlastnictví akciové společnosti nachází skupina 3 buků. Společnost má zájem tyto stromy vykácet a na jejich místě vysázet jiné trvalé porosty. Uveďte, který orgán je příslušný k posouzení takového záměru a jakou formou o něm rozhoduje.

2.

Na území chráněné krajinné oblasti A. zamýšlí subjekt C. umístit stavbu dálnice. Uveďte, zda, případně za jakých podmínek je to možné, které subjekty budou ve věci rozhodovat a v jaké formě.

3.

Orgán ochrany přírody zjistí ve svém územním obvodu přírodní útvar, který vyžaduje maloplošnou zvláštní ochranu, a to v podobě přírodní památky. Přírodní útvar se nachází na soukromém pozemku pana A.B. Uveďte, jakou formou je možno přírodní památku zřídit.

4.

Obec S. má zájem regulovat systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování odpadů vznikajících na jejím katastrálním území. Uveďte, zda je k tomu oprávněna, případně jakou formou.

5.

Skupina občanů v obci J. si stěžuje, že je rušena v noci hlukem, který způsobují veřejné produkce hudby. Uveďte, jak, případně jakou formou je možno ze strany obce takovou situaci řešit.

6.

Investor stavby X. zamýšlí realizovat akci, která může podle názoru orgánu ochrany přírody vést k poškození významného krajinného prvku.

- a) Uveďte, jakou formou se k zamýšlené aktivitě orgán ochrany přírody vyjadřuje a v jakém časovém okamžiku z hlediska realizace zamýšlené stavby.

Seminář č. 3

Prevence v právu životního prostředí

Integrovaný záchranný systém

Posuzování vlivů na životní prostředí I.

Otázky:

1. Prevence v právu životního prostředí – pojem, systém, základní prostředky

2. Ekologické nehody a havárie – pojem, druhy, prostředky prevence a minimalizace nepříznivých následků
3. Integrovaný záchranný systém
4. Uveďte prameny platné právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí v ČR.
5. Vysvětlete obsah zkratky EIA, která se v souvislosti s procesem používání vlivů na životní prostředí používá.
6. Charakterizujte základní principy procedury EIA.
7. Porovnejte proces posuzování vlivů na životní prostředí v rámci ČR s procesem posuzování vlivů na životní prostředí přesahující hranice státu.
8. Uveďte, které aktivity podléhají posuzování vlivů na životní prostředí.
9. Uveďte, co je tzv. zjišťovací řízení.
10. Uveďte, zda se na posuzování vlivů na životní prostředí vztahují obecné předpisy o správním řízení. Svůj závěr odůvodněte.
11. Uveďte, které subjekty se účastní procesu posuzování vlivů na životní prostředí a charakterizujte jejich úkoly a postavení.
12. Zabývejte se lhůtami, které musí být ze strany subjektů zúčastněných na posuzování vlivů na životní prostředí respektovány a právní důsledky jejich nedodržení.
13. Charakterizujte postavení obcí v procesu posuzování vlivů na životní prostředí.
14. Vysvětlete postavení zpracovatele dokumentace a zpracovatele posudku.
15. Zabývejte se veřejným projednáním.
16. Uveďte, které orgány vykonávají státní správu v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí.
17. Charakterizujte postavení tzv. dotčených správních úřadů.
18. Charakterizujte postavení veřejnosti v procesu posuzování vlivů na životní prostředí a v navazujících řízeních.
19. Charakterizujte právní povahu stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí a jeho význam pro navazující řízení.
20. Zabývejte se náklady spojenými s posuzováním vlivů na životní prostředí.
21. Vysvětlete vztah posuzování vlivů na životní prostředí a hodnocení realizovaných na základě ustanovení § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
22. Vysvětlete posuzování vlivů koncepci či záměrů ve vztahu k územím NATURY 2000.

Příklady:

1.

Osoba J. zjistí, že v lokalitě X. došlo zřejmě ke znečištění vodní plochy závadnými látkami (podle vzhledu hladiny vodní plochy, podle zápachu a dalších skutečností).

Uveďte, jak by měla v dané situaci postupovat. Kde je daná problematika právně řešena.

2.

Na pozemní komunikaci v lokalitě X. došlo k dopravní nehodě kamionu, který se převrátil a do okolí komunikace se poškozením kamionu dostal jeho obsah – barely.

Uveďte, jak by měl účastník dopravní nehody případně další její svědci postupovat, aby eventuální nepříznivé následky nehody byly minimalizovány.

3.

Subjekt A. zamýšlí v lokalitě B. realizovat výstavbu stálého kempu. Uvažuje přitom ve dvou možných variantách. 1. varianta představuje kapacitu kempu do 50 ubytovaných, varianta II. nad 50 ubytovaných.

Uveďte, zda má výše uvedený rozdíl právní význam z hlediska povinnosti podrobit se proceduře EIA.

2.

Na odbor životního prostředí krajského úřadu se osobně dostaví občan A.B. a dotazuje se, zda v případě, že na pozemcích, které vlastní a jež jsou lokalizovány v několika k.ú. kraje hodlá realizovat:

- a) výstavbu 2 rodinných domků
- b) výstavbu hotelového komplexu
- c) výstavbu výrobní cukrovinek
- d) chov hospodářských zvířat

pro něho vyplývají nějaké povinnosti z hlediska posuzování vlivů jeho záměru na životní prostředí. Uveďte řešení výše uvedených situací.

3.

V rámci zjišťovacího řízení dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr je třeba zpracovat variantně. Oznamovatel s tímto nesouhlasí a argumentuje, že pro takový závěr není v zákoně opora. Jak mu odpovíte?

4.

Osoba A.B. zaslala své vyjádření k dokumentaci příslušnému úřadu. Podání bylo tomuto orgánu doručeno 36. den po zveřejnění informace o dokumentaci. Uveďte, jak by měl příslušný orgán s takovou informací naložit.

5.

Osoba X., která se podílela na zpracování dokumentace byla zpracovatelem posudku přizvána ke spolupráci při řešení dílčí otázky v rámci vypracovávání posudku. Uveďte, zda je to možné.

Svůj názor opřete o platnou právní úpravu.

6.

V průběhu veřejného projednání někteří ze zúčastněných vnesou připomínky k projednávaným dokumentům a navrhnou, aby byly zajištěny další údaje pro objektivní posouzení celého záměru. Uveďte, jak je možné z hlediska procesního vzniklou situaci řešit a o které ustanovení čs. právního řádu své tvrzení opíráte.

.

7.

Příslušný úřad vydal stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru zařízení ke spalování paliv s tepelným výkonem nad 200 MW. Neformální skupina občanů obce a občanské sdružení X. s jeho obsahem však nesouhlasí.

Uveďte, jaké právní prostředky jim čs. právní řád nabízí k řešení dané situace.

Seminář č. 4. Posuzování vlivů na životní prostředí II.

Ochrana ŽP v územním plánování, další prostředky řešení střetů zájmů v území a ochrana životního prostředí

Integrované povolování

Ochrana ŽP v územním plánování, další prostředky řešení střetů zájmů v území a ochrana životního prostředí

Otázky:

1. Uveďte, které právní prostředky slouží k ochraně životního prostředí při řešení střetu zájmů v území (a to jak veřejnoprávní, tak soukromoprávní) a jaké postavení v rámci nich zaujímají právní prostředky upravené ve stavebním zákoně a prováděcích předpisech k němu.
2. Vysvětlíte vztah soukromoprávních a veřejnoprávních prostředků sledujících ochranu životního prostředí.
3. Vysvětlíte význam a obsah institutu posuzování vlivů na životní prostředí v systému právních prostředků ochrany životního prostředí při střetech zájmů v území, zejména ve vazbě na řízení podle stavebního zákona.
4. Za jakých podmínek ukládá platná právní úprava investorům v souvislosti s jejich záměry uskutečnit výstavbu nebo jiné užívání krajiny povinnost zajištění přírodovědného průzkumu pozemků popřípadě písemného hodnocení zamýšleného zásahu na rostliny a živočichy (tzv. biologické hodnocení)? Uveďte pramen právní úpravy, z kterého jste při řešení otázky vycházeli. Jaký je vztah těchto prostředků k řízením podle stavebního zákona?
5. Jakým způsobem upravuje ochranu životního prostředí zákon o územním plánování a stavebním řádu?
6. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí (jeho jednotlivých složek) v procesu územního plánování.
7. Zabývejte se právními prostředky ochrany životního prostředí v územním řízení.
8. Zabývejte se ochranou životního prostředí ve stavebním řízení.
9. Vysvětlíte význam ochranných pásem při řešení střetů zájmů v území. Uveďte právní předpisy, které s ochrannými pásmy pracují. Zabývejte se ve světle platné právní úpravy mechanismem jejich vzniku.
10. Vysvětlíte význam chráněných území při řešení střetu zájmů v území. Zabývejte se mechanismem jejich vzniku.
11. Vysvětlíte význam institutu vstupu na cizí pozemky ve vazbě na otázky týkající se životního prostředí (jeho jednotlivých složek). Uveďte, které právní předpisy s tímto institutem pracují, porovnejte jejich obsah. Zabývejte se otázkou náhrady škody způsobené při realizaci oprávnění vstupu na cizí pozemky.
12. Vysvětlíte vztah plánu ekologické stability a územně plánovací dokumentace.
13. Vysvětlíte vztah pozemkových úprav k řízením podle stavebního zákona.
14. Vysvětlíte, jak souvisí právní úprava sousedských práv v občanském zákoníku s problematikou ochrany životního prostředí. Popište, jakým způsobem se lze podle platné právní úpravy domáhat ochrany sousedských práv souvisejících s ochranou životního prostředí.

Příklady:

1.

V obci A. probíhá pořizování nového územního plánu obce. Paní A.B., vlastnice zemědělských pozemků nacházejících se v dotčeném území se zajímá, jak mají být její pozemky využity. Dozvídá se, že v oblasti, v níž se pozemky nacházejí, se mají vymežit tzv. biokoridory v zájmu ochrany přírody. S danou situací nesouhlasí.

Uved'te, jaké je její postavení v procesu pořizování územně plánovací dokumentace a jakými právními prostředky může uplatnit své výhrady k zamýšlenému využití území.

2.

V lokalitě A. má být realizována výstavba objektu X. Vlastníci okolních pozemků a staveb mají zato, že z hlediska ochrany životního prostředí není taková výstavba v lokalitě vhodná. Zabývejte se jejich postavením v řízeních podle stavebního zákona (postupně ve fázi územního řízení, stavebního řízení a řízení o kolaudaci staveb).

Při řešení vezměte v úvahu, že objekt X. nepodléhá režimu posuzování vlivů na životní prostředí.

3.

Subjekt C. zamýšlí realizovat v lokalitě B. výstavbu objektu Y.

Jaké náležitosti z hlediska ochrany životního prostředí musí obsahovat jeho návrh na zahájení řízení o umístění stavby. Jaký je jeho vztah k dotčeným správním úřadům, do jejichž působnosti náleží ochrana životního prostředí. Jak bude postupovat stavební úřad při zjištění, že návrh na zahájení řízení o umístění stavby neposkytuje dostatečný podklad pro rozhodnutí?

4.

V lokalitě B. probíhá výstavba podnikatelského objektu Z. Ze strany stavebníka dochází k prodlužování výstavby v rozporu s podmínkami vymezenými ve stavebním povolení a podle tvrzení okolních obyvatel ke zhoršování životního prostředí.

Je možné při zjištění, že prodlužováním výstavby dochází skutečně ke zhoršování životního prostředí, uložit stavebníkovi pokutu. Pokud ano, na základě kterého ustanovení čs.právního řádu?

5. Na stavební úřad X. se obrací občan K-L- s písemným sdělením, že zamýšlí oplotit své zemědělské pozemky nacházející se ve volné krajině.

Posuďte, jak by v takovém případě mělo být ze strany stavebního úřadu postupováno. Zabývejte se výstavbou plotu i z hlediska volného přístupu do krajiny.

6.

Na území chráněné krajinné oblasti A. zamýšlí subjekt C. umístit novou stavbu.

Obrací se na stavební úřad s dotazem, jak v takovém případě postupovat.

Uved'te, za jakých podmínek je možné na území chráněné krajinné oblasti povolit umístění nové stavby.

7.

Pan C.D. zřídil na svém pozemku v souladu se stavebními předpisy jezírko. Toto jezírko v následujících letech osídlily četné žáby, jejichž kvákání během doby páření od dubna do června údajně obtěžovalo souseda pana C.D. Ten se obrátil na soud se žalobou, aby byla panu C.D. uložena povinnost jezírko vysušit, neboť podle jeho tvrzení jej kvákání žab nad míru přiměřenou obtěžuje.

Výše uvedenou situaci posuďte, a to jak z hlediska občanskoprávní úpravy, tak z hlediska právních předpisů, týkajících se ochrany přírody.

8.

V rámci řízení o umístění stavby X., v k.ú.D. v lokalitě A. bylo stavebnímu úřadu doručeno podání paní A.B., vlastnice pozemku p.č....a domku č.p., vše v k.ú.D. Tímto podáním se paní A.B. domáhala přiznání účastníka řízení o umístění stavby. Tento svůj návrh odůvodnila

obavami o možnost vzniku negativních ekologických dopadů na její nemovitosti, které jsou od pozemku, na nichž má být stavba umístěna, odděleny cestou. Kopii tohoto podání zaslala i včas a místně příslušnému orgánu hygienické služby.

a) Zabývejte se otázkou, zda je paní A.B. ve smyslu platné právní úpravy účastníkem územního řízení o umístění stavby. Svě závěry odůvodněte.

b) Navrhněte, jak by měl stavební úřad postupovat a jak by měl skutečnosti ohledně postavení paní A.B. sdělit.

9.

Vlastníci pozemků a stavebních nemovitostí na území státu R. se domáhali u stavebního úřadu v ČR přiznání účastníků řízení o umístění stavby X. (např. spalovny odpadů). Pozemek, na němž má být stavba realizována, je přitom od pozemků výše uvedených vzdálen cca 40 km měřenou vzdušnou čarou. Svůj návrh odůvodnili tím, že jim podle jejich názoru náleží postavení účastníků územního řízení.

a) Zaujměte názor k výše uvedenému tvrzení.

b) Zabývejte se právními prostředky, které slouží k ochraně před eventuálními negativními vlivy staveb na životní prostředí.

Integrované povolování

Otázky:

1. Vymezte pojem, cíl a obsah integrovaného povolení.
2. Uveďte, které správní úřady vydávají integrované povolení.
3. Jaké principy platí pro řízení o udělení integrovaného povolení
4. Vysvětlíte vztah zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a zákona o integrované prevenci v pasáži týkající se integrovaného povolení.
5. Vysvětlíte vztah integrovaného povolení k řízením podle stavebního zákona.
6. Vysvětlíte vztah zákona o integrované prevenci k tzv. složkovým zákonům z oblasti ochrany životního prostředí.
7. Zabývejte se účastí veřejnosti v řízení o integrovaném povolení.
8. Popište proces řízení o vydání integrovaného povolení.
9. Uveďte, kdy zaniká integrované povolení.

Příklad:

1. Provozovatel budoucího zařízení X. se na Vás obrací se žádostí, zda je k uvedení zařízení do provozu zapotřebí integrovaného povolení.
  - a) Jak tuto skutečnost zjistíte?
  - b) Kdo je účastníkem řízení o integrovaném povolení
  - c) Jaké jsou jednotlivé procesní kroky v průběhu vydávání integrovaného povolení
  - d) Vztahuje se na vydání integrovaného povolení správní řád?

Seminář č. 5

Účast veřejnosti na ochraně životního prostředí

Poskytování informací o životním prostředí

Otázky:

1. Vymezte formy účasti veřejnosti na ochraně životního prostředí. Uveďte, o které právní prostředky své závěry opíráte.
2. Uveďte, jakými prostředky se může bránit subjekt, který má zato, že byl krácen na svém právu účastnit se určitého rozhodovacího procesu (řízení), jehož předmětem je řešení otázek, týkajících se životního prostředí.
3. Zabývejte se ve vztahu k „veřejnosti“ možnostmi jejich soudní ochrany v případě, že mají zato, že je (bylo) kráceno jejich právo na příznivé životní prostředí.
Zabývejte se účastí veřejnosti v procesu EIA a SEA.
4. Zabývejte se účastí veřejnosti v územním plánování.
5. Zabývejte se účastí veřejnosti v procesu integrovaného povolování.
6. Zabývejte se účastí veřejnosti v řízeních, v nichž se rozhoduje o ochraně přírody a krajiny.
7. Zabývejte se účastí veřejnosti ve vodoprávním řízení.
8. Uveďte, jaká jsou výhody, meze a úskalí účasti veřejnosti v rozhodovacích procesech týkajících se ochrany životního prostředí
9. Uveďte, jaký význam sehrává z hlediska účasti veřejnosti na rozhodování o životním prostředí právo každého na informace o životním prostředí.
10. Zabývejte se postavením obcí jako reprezentantů svých občanů při hájení zájmů obce v řízeních, v nichž jsou dotčeny zájmy ochrany životního prostředí.

Příklady:

1. Občanskému sdružení X. byla odmítnuta účast v územním řízení, kterému předcházelo posuzování vlivů na ŽP s poukazem, že v územním řízení nejsou dotčeny veřejné zájmy, které občanské sdružení hájí.
Uveďte, zda je takový postup stavebního úřadu možný.
2. Občanské sdružení, které se zúčastnilo územního řízení má zato, že územní rozhodnutí je nezákonné.
Jakými právními prostředky občanské sdružení disponuje?

Poskytování informací o životním prostředí

Otázky:

1. Charakterizujte, jak je v čs. právní úpravě řešeno právo na informace o životním prostředí.
2. Uveďte, jak právní úprava vymezuje pojem „informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů“.
3. Uveďte, jaký je vztah zákona o poskytování informací o životním prostředí k jiným právním předpisům, které rovněž upravují poskytování informací o životním prostředí.
4. Uveďte, jaký je vztah zákona o poskytování informací k zákonu o svobodném přístupu k informacím.
5. Uveďte, které subjekty jsou příslušné k poskytování informací o životním prostředí.
6. Popište základní procesní kroky, které je třeba realizovat v zájmu získání informace o životním prostředí.
7. Uveďte, v jakých lhůtách je příslušný orgán povinen informaci zpřístupnit.
8. Uveďte, ve kterých případech musí být odepřeno právo na zpřístupnění informace o životním prostředí.
9. Uveďte, ve kterých případech může být odepřeno právo na zpřístupnění informace o životním prostředí.
10. Uveďte, kdy se na řízení o životním prostředí použijí obecné předpisy o správním řízení.
11. Uveďte, jakými opravnými prostředky disponuje žadatel

- a) kterému bylo příslušným orgánem odepřeno poskytnutí informace
- b) kterému příslušný orgán informaci vůbec neposkytl a zůstal k žadateli nečinný
- c) kterému byla informace poskytnuta, ale on má zato, že se jedná o informaci neúplnou.

Příklady:

1.

Subjekt A.B. se obrátil na obecní úřad se žádostí o poskytnutí informací o průběhu řízení o udělení souhlasu k výstavbě stavby k rekreaci na území chráněné krajinné oblasti.

- a) Uveďte, zda se jedná o informaci, kterou lze podřadit pod pojem „informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů“.
- b) Uveďte, jak právní úprava řeší příslušnost orgánů k poskytování informací o životním prostředí.
- c) Uveďte, jak je třeba postupovat, pokud by se žadatel podá svoji žádost nepřislušnému orgánu.

2.

Subjekt C.D. se obrátil na krajský úřad se žádostí o poskytnutí informace o záměru vyhlásit v k.ú. přírodní park. Od doručení žádosti na krajský úřad uběhlo 65 dnů, aniž byl dotázaný krajský úřad jakkoli činný.

Uveďte, jak se může subjekt C.D. podle platné právní úpravy proti nečinnosti příslušného orgánu bránit.

3. Subjekt J.L. se obrátil na příslušný úřad v H. se žádostí o poskytnutí informace o objemu a struktuře podnikatele P.H., kterému byla údajně uložena pokuta za porušování povinností při provozování zařízení ke zneškodňování odpadů. Příslušný úřad zaslal subjektu J.L. dopis, ve kterém mu sdělil, že takové informace mu nemůže poskytnout, protože se jedná o informace, které jsou obchodním tajemstvím.

Posuďte, zda úřad postupoval v souladu s platnou právní úpravou.

4.

Subjektu A.B. bylo k jeho žádosti týkající se informací o přestupku osoby L.K. za údajné porušení lesního zákona (táboření a rozdělování ohně v lese), doručeno rozhodnutí, kterým bylo zpřístupnění informace odepřeno.

Subjekt B. s obsahem rozhodnutí nesouhlasí a zajímá se, zda je možno proti takovému rozhodnutí podat nějaký opravný prostředek. Uveďte, jak platná právní úprava danou situaci řeší.

5. Na obecní úřad B. se osobně dostavil pan D.T. s tím, že žádá, aby si mohl prostudovat spis o udělení pokuty osobě A.K., která měla podle informací, které pan S.T. zjistil od ostatních občanů v obci, vytrhnout ve volné přírodě chráněnou rostlinu a přesadit si ji do své zahrádky. Danou situací se zabývejte, a to z pohledu, zda pan D.T. je oprávněn nahlížet do takového spisu a studovat jej.

Seminář č. 6

Odpovědnost v právu životního prostředí – teoretické otázky

Otázky:

- 1. Odpovědnost v prvu životního prostředí – pojem, systém, prameny právní úpravy.
- 2. Odpovědnost za ekologickou újmu.
- 3. Odpovědnost za škody na životním prostředí.

4. Odpovědnost za škody způsobené zvláště chráněnými živočichy.
5. Odpovědnost a zátěže na životním prostředí v případě, kdy nelze zjistit jejich původce.
6. Odpovědnost za tzv. staré ekologické zátěže.
7. Vztah odpovědnosti za škodu a odpovědnosti za ekologickou újmu.
8. Správně právní odpovědnost v právu životního prostředí.
9. Odpovědnost za výrobek – ekologické aspekty.
10. Trestněprávní odpovědnost za ohrožování a poškozování životního prostředí.
11. Nápravná opatření k ochraně životního prostředí
12. Institut omezení a zákazu činnosti ohrožující či poškozující životní prostředí.

poznámka:

Příklady, týkající se odpovědnosti v právu životního prostředí – viz aplikace v rámci zvláštní části práva životního prostředí ve výuce v podzimním semestru – Životní prostředí II.